

17 KOWO

1888 M.

LIETUVISZKASIS

No. 8.

BALSAS.

Lietuviszkasis Balsas iszeina 3syk
ant mėnesio.

Kasztuoja ant metu 2 dorėlu, o Auro-
poje 3 dorėlai. Atskiras numeris 5c.

Už colį apgarsinimu ant metu 10 do-
rėlu. o wieną sykį garsinant 20 centu
už kožną eizutę.

Rėdytojas JONAS SZLUPAS,
SHENANDOAH Pa.

PIGIAUSIA WIETA PERKANT

naminius daigtus, Siuwimo **MĄSZYNAS**

WARGONUS, PIANO IR GRABUS

pas. **WILLIAMS & BROS.**

13 Main Street, Shenandoah Pa.

L. REFOWICH'US

Karalus Drapanu ir Skrybėlu ir Kepuriu, Czebatu ir Cze-
weryku. Wisumet wisą rasite didžiausiu, geriausiu ir
pigiausiu Amerikoje. Wisi pardawinėjotai szneka lietu-
wiszkai ir lenkiszka. Asz jus aprėdysiu no pado iki gal-
wai už \$ 3 iki \$ 20. Skrybėlės no 25 centu iki \$ 3. Cze-
batu no \$ 1.50 iki \$ 4. Patikrinu, kad wisą ant 25 centu
pigiaus parduodu ne kad kas kitas Szenandoryje, nės asz
randos neuoku už sawo namus. Kam pirkinys nepatiktu,
tėgul atnesza atgal ir apmaino ant patinkamo, o jei ne, tai
gaus sawo piningus atgal. Žiurek, kur yra salė dėl
Knights of Labor.

10 S. Main St. SHENANDOAH PA.

A. OWENS,

18 ir 20 S. Main St. SHENANDOAH PA.

Krantuwė miltu, mėsos, szieno, taip-gi ir kitokiu daigtu
tinkancziu prie namu ir stalo. Taip-gi didelė wirtynė pigiu
materiju dėl drapanu. Teisinga woga ir pigiausia wieta
dėl lietuwininku. Eikit ir persikanokite! **A. OWENS.**

Dabar stowi žieminės drapanos ant iszpardawimo,
Jei norite užczėdyti piningus ir nusipirkt;
geras wirszutines drapanas dėl wyru ir waiku
(overcoat no \$ 2.50 iki \$ 25), ateikite į kroma

Wolfe Levine

31 North MAIN St. Shenandoah Pa.

DUONOS IR WISOKIU PYRAGU

(PIES, CAKES IR PRETZELS)

o taip-gi ir wisokiu „candies“

galima gauti labai pigiai pas manę, ateikite!

R. Winter,

No 25 S. Main St. SHENANDOAA.

CHAS. DIETZ

parduoda CZEBATUS IR CZEWEYKUS dėl
moteriu, wyru ir waiku, SKRYBELES ir KEPURES,
už pigią prekę geriausiejie pardawiniai!

25 S. MAIN ST. SHENANDOAH PA.

ISZ DRAUGIJINĖS UKĖS.

(Tąsa.) Juo daugiau darbininku, juo daugiau peño turi pabirkantas ar dvarponis; no darbininko pabirkantas turi peño 6 auksinus, kaip augszečiaus sakėme; jeigu pas jį bus 100 darbininku, tai jis turės 100 sykiu po 6 auksinus, t. y. 90 rublu; tai peñas wienos dienos. Pabirkantas gali padauginti sawo peñą, pailgindamas darbo dieną; 6 auksinus samdininkas jam uždriba per 5 wañandas, tai per wieną wañandą 18 kap.; jeigu samdininkas dirbs ant dienos isz wiso ne 10 wañandu, bet 12, tai pabirkantas atsiims už dyka uždarbį 7 wañandu, nės „reikalingasis darbo laikas“ tas pats — 5 wañandos; per wañandą samdininkas uždriba pabirkantui 18 kap., tai per 7 wañandas uždriba 8 auksinus ir 12 skatiku; tai-gi pabirkantas pailginęs darbo dieną ant 2 wañandu gawo dar 2 auksinu daugiau. Dabar jau suprantame, jog žmogus gali už paskolintus pinigūs nusisamdyti dvarą ir darbininkus, tiktai turi taip elgtiesi, kad iszparduotu sawo daigtus; parduodamas jis gauna pinigūs už neapmokėtą samdininku darbą ir tokiu budu susirenka turto ir įgainiu gali iszsimokėti skolas ir pražobti. Žmogus-gi saw wienas dirbdamas ir sawo uždarbį saw rinkdamas, kas-žin kiek nepririnksi, nės wienas nepadarysi kas-žin kiek; abėnai kařbant, wienas žmogus wisada mažiaus turi spēku, mažiaus gali padaryti nei kaip du. Tai dėlko koks ten wokiečys, beweik plikas atėjęs į Lietuvą ir pasisamdęs dwarelį pražobsta, o Lietuvos ukininkas, dirbdamas tik su sawo šeimyną, negali kas-žin kaip pražobti; taip pat ir ant pabriku darbininkai, nors dirba ir dirba, lieja sawo prakaitą, ir wis neturtėlai, o pabirkantas nėko kartais neweikia, bet ūbsta ir ūbsta. Dabar jau mės nesistebėsime matydami tokius atsitikimus, nės kiekwi-nam isz musu aiskzu, jog suwis nesunku pražobti užgrėbiant uždarbį daugelo žmoniu. Toks pawaldymas swetimo turto ir swetimo uždarbio jau no seniai yra ant szwieto. Senoje gadynėje wieni žmonės buwo wergais kitu t. y. jie prigulėjo kitiems taip, kaip gywulai; kaip su gywulais žmogus daro, ką nori, taip tada ir su žmonėmis; juos maitydawo kuo blėgiausiai, kad pigiaus pareitu ju maistas, laikydawo arsziaus kaip gywulus bjauriuose twartuose, dirbti gi priwersdawo kuo ilgiausiai, kiek tik iszneszdawo ju wiekas. Ponas galėjo juos ir kankinti, kaip tik norėjo, net ir užmuszti. Wienok bado jie nekėsdawo, nės ponas juos szėrdawo, kiek reikėdawo, suprasdamas, kad newalgęs žmogus negali dirbti. Per ilgus laikus wergystė isznyko, o jos wieta užėmė baudžiawos. Seniaus baudžiawos buwo sunkesnės, paskui įgainiu jos pasilengwino. Apie baudžiawas asz daug neraszysi, nės beweik kiekwienas dūr jas pamėna. Łaike baudžiawu baudžiauninkas turėdawo kelas dienas ant nedėlės dirbti ponui. Kiekwi-nam aiskziai matyti, kad łaike wergystės ir baudžiawu wieni žmonės už dyka pawaldydawo kitu uždarbį. Ant gało ir baudžiawas isznyko ir wisi žmonės dabar skaitosi luosais; dabar kiekwienas gali daryti, ką nori. Szitai łabai naudinga pabirkantams; pirma žmonės prigulėjo no pono, kuris galėjo neleisti ju dirbti ant pabriko, tokiu bu-

bu pabirkantas galėjo neturėti darbininku. Dabar žmonės jau no sawės priguli ir nėkas ju negali užlaikyti. Wienok kiekwienas suprantame ir tai, kad jeigu žmogus turėtu maisto, tai neeitu dirbti ir kankintiesi ant pabriko. Už tai-gi dėl pabirkanto reikalinga, kad butu ant szwieto žmoniu suwis luosu, t. y. luosu ir no turto, kad jie turėtu tiktai sawo rankas, o daugiau nėko. Tokiu žmoni dabar wisur yra gana daug, paweizdan Kauno redyboje tiktai penkta dalis turi žiamės; kadagi szitie žmonės nėko daugiau neturi, kaip tik sawo rankas ir tik jomis gali sawą maitinti, tai jie kaip galėdami įjeszko saw darbo; negaus darbo, tai kės bado, o ant gało ir numirs isz bado. Tai-gi kada darbininkas derasi su pabirkantu, tai rodosi, kad juodu suwis luosai susitaiko, padaro kontraktą, bet isz tikro tai darbininkas turi tiktai ant wiso, ko reikałauja pabirkantas, nės bałas ar būimė myrio jį priwerezia. Už tai-gi ar gali, skaitytolau, sakyti, kad žmogus luosai nepriwerstas gali taikintiesi su pabirkantu? Žmogus skęsta, o kitas eina pro szalį ir lengwiau gali jį isztraukti isz wandens, bet už szitai reikałauja, kad jam atiduotu wisą sawo turta; tas, kuris skęsta, tinka ant to ir tik praszo isztraukti. Gal ir czia žmogus nėko nepriwerstas atiduoda wisa turta? O tai wis tiek, ką sutauka darbininko su didžturcziu.

Žmogus, kuris turi sziek tiek turto: įrankius, medegos ar žiamės, gali dirbti tik tiek laiku, kiek reikia, kad galėtu iszsimaitinti; tada jis gywens isz dienos į dieną ir turto nesusirinks. Apie tokius žmones kařba wienas mokiantas, Humboldt; jis matė tokius žmones Amerikoje pale Kordiljeru kałnus; bet žmogus, nėko neturintis, negali taip daryti.

Pabirkantas sapno darbininkus dėlto, kad jie jam daro daug peño. Bet kiekwienas pabirkantas dabar iszdirba tik wienokius daigtus. Kurios jis turi parduoti; jeigu neparduotu daigtu, tai jie bereikalingai gulėtu pas jį ir peño nebutu. Už tatau pabirkantai wienas už kito stengiasi priwawęs pritraukti pirkiukus; negana to, kiekwienas szalis rupinasi atrasti tokiu szalu, kurios pirktu jos iszdirbinius; nei wienas pabirkantas nežino, kiek jis parduos sawo iszdirbiniu; dabar wisos szalis surisduos tarp sawės; Anglijos iszdirbiniu eina į wisą Europą, į Ameriką ir į kitas szalis; taip pat destisi ir su iszdirbiniais kitu szalu. Tai-gi sakau, pabirkantai jokiū budu negali žinoti, kiek reikės žmonėms iszdirbiniu ir kiek no ju iszpirks. Jie daro ant nuomonės; sziađien reikałauja daug koku iszdirbiniu; tada prekės pakyla t. y. daigtai pabrangsta; pabirkantai apie tai, kiek reikia daigtu, spreñžia pagal prekes. Tegul sziađien pabrangsta audekłai; pabirkantai isz to numano, kad daugiau audekłu žmonės reikałauja; jie už wienas kito griebiasi kuo daugiausiai austi; per nekoki laiką pridaro tiek audekłu, kad žmonės kur-kas negali iszpirkti; audekłai tada atpinga, bet ir atpigisui neiszperka ir daugybė guli pas pabirkantus. Peñas pabirkantu susimažina, nės jie neparduoda sawo iszdirbiniu; už tatau jie turi mažinti ir iszdarbystę ir daug darbininku atstato no darbo. Bet žinoma už dyka pabirkantai neduoda daigtu; kad ir pigiai, bet parduoda nors už tiek, kiek jiems patiems parėjo daigtas. Ne-

turtėlai-gi žinoma liko neturtėlais; jie wis neturi už ką pirkti. Wieni turi per daug nereikalingu saw daigtu ir nori juos parduoti, bet nėkas neperka; kiti wėl reikalauja daigtu, bet negali ju pasigaminti, nės neturi už ką nusipirkti. Toks atsitikimas, kada pabirkai per daug pridaro daigtu, perpikdo sawo iszdirbiniais wisas szalis, o daugelo daigtu neturi kur dėti, wadinasi „kryzimi“. Atsitikus kryzei, pabirkantai sumažina iszdarbystę; tokiu budu per kelis metus iszparduoda sawo iszdirbinius; tada wėl jau jie mažiaus iszdirba negu reikalauja žmonės; pirma mažiaus darydami daigtu, turėjo dar no seniaus padarytu, per tai wisiems užtekdamo; iszpardawus tuos daigtus ir dirbant dar mažai, pradeda neužtekti daigtu žmonėms; tada daigtai wėl pabrangsta, pabirkantai wėl pradeda daugiau daryti daigtu, iki wėl per daug nepridirba; tada wėl užstoja kryzis. Kryzys, suprantama, esti kas keli metai; taip antai Anglijoje kryzis buwo 1857 m.; po tam dalykai metas po metui ėjo geryn; 1861 m. pabirkant dalykai labai gerai stowėjo, o 1862-63 wėl kryzis; paskui 1873 m. kryzis wisoje Europoje. Tokiu-gi utsitikimu nebutu, jeigu pabirkai darytu tiek daigtu, kiek reikia žmonėms, bet taip jie ėgtusi tada, kada žinotu, kiek daigtu reikia, dabar-gi jie to nežino, nės ju iszdirbiniai eina į wisas szalis Pamkiamie kurpiu amatininką, kuris gywena nedidelame mēstelyje ir siuwa czebatu tiems, kurie jam užsako; su tokiu žmogumi negali buti tokiu atsitikimu. Kryzys tai bausis atsitikimai, kuriu nežmojo senowes žmonės; jie sumažina draugijos turtus ir daug žmonių palieka be duonos kasnio. Už tatai nekurie mokiuti wyrai jau laužo galwą, kaip iszsigelbėti no szitu utsitikimu ir no to, kad wieni žmonės negalėtu užgrėbti uždarbio kitu. Apie tai asz czia nekalbėsiu. T. b.

INDIJA.

Laukai upės Gangio, lygiau kaip kad laukai Nylaus pasidarė klaksone bjauriansiu nedorybiu ir buweice bausiausios bėdnystos; ant galwu milijonu darbszczu žmonių ten suko sawo bausi botagą furija despotybes ir tikėjimiszko swaigulo. Indijoje praeiktina k a s t y b ė dar smarckiaus smaugė žmones no senowes iki sziai dienai negu tai buwo Aigypte. Ten szita tamsi dwasė apsiraiszkė labiausiai kapo waisius tikėjimiszko apswaigimo. Kas nežino anos neapkęstinos sakmės, pagal kurią wyriausias diawas Brama dėl patobulinimo sawo twarnio sutwėrė isz sawo galwos kastą kuningu, isz sawo ranku kastą kareiwiu, isz sawo slėpsuin kastą prekioytu ir žmonies, o isz sawo koju darbininkus ir tarnus! Su tikėjimiszku swaigulu susijungusi sawnylybė waldancziuju klasu Indijoje mokėjo jau labai nuksti atimti wisas tiesas no dirbanzczios er už algą parsisamdanzczios kastos Szudru, kuriu skaitlus iszneszė ¼ wisu gywentuju, mokėjo juos laikyti gilausiam warge ir pawesti isznaikinimui.

Isz dalies lupomis, isz dalies rasztu paduotos tiesiszkos pažiuros ir instatymai, kurie siekia „diewiszkojo surėdymo szwieto“, yra surinktos i taip wadinamą Instatymu kuingą M ė n u, kuri pasidarė aplink 900 m. pirm gimus Kristui.

Instatymai M ė n u welyja w a l d y m i e r a m s, idant jie mokeszczus nerinktu ant sykio, bet kad juos sugertu palengwa, taip kaip daro dielė pagal sawo prigimimą (szitą kraugėriszką patarmę pildo wisi waldymierai ant žiamė,

iktuolaik!) Žmonės, sakyta ten tolaus, lyginasi grudni sezamo, kuris sawo alieju juk ir nekitaip iszduoda kaip tikta iszspaudžiant arba iszdeginant! Ir isz takro waldymierai, waldydami 'sawo' žmones su 'wisa gale', kaip liepia szwenti instatymai, no senowės lupdawo neiszpasakomus mokeszczius berots ne no pawienio žmogaus, bet no wiso walszcziaus. Neretai jie pareikalawo ketwirtą dali wisos pjuties, o pr eg tam jie atplėszdawo ipaczias rinklawas nog wisokeriopu daigtu. Tuli daigtai prekiones prigulėjo wien tikta waldymierui, o naszumas kalnakasystos ir kasnyu brangakmeniui per pusę; prie to dar prisideda pagalwė no galwos, ir nutarimas, kad wisi remeslininkai ir samdininkai turi eiti baudžianan sawo waldymierui wieną dieną ant menesio! Bet kuingai, bramanai, buwo walni no mokėjimo pagalwiu; nors waldymierams ir badu mirti prisietu, tai ir tada instatymai M ė n u draudžia waldymierams apipagalwinti kunningus, dėlto kad „bramanai moka karulii sawo szeszantę maldom is“. Urėdininkams Indijoje mokėjo pagal ju rangą jawais, nės — raszo M ė n u — „jie wisi yra tikri klastoriai“!

Surėdnė walszcziu Indijoje buwo ir pasiliko iki sziai dienai dwyniu isz senowiszko kommunismo ir patriarkalischkos despotybes Szlosseris raszo: kad „kožną kaimą waldo jo paties tēwoniszkas urėdininkas ir kaimas neturi bewaik kito prietikio waldymieropi, kaip tik kad jam moka sawo mokeszczius. Wisa pjutis yra wisuomeniszku turtu kaimo, ir po apmokėjimui mokeszcziu waldymierui ir kuingui distrikto, o taip-gi po atsilyginimui su wictiniais bramanais, remeslininkais, gydytoju ir muzikantais, likusioji dalis yra padalinama pagal prietaikmę waldomos žiamės“. Bet czia nereikia užmirszi, kad szudrai, tikriejie darbininkai, prie kuriu skaitėsi daktarai ir daildariai, neturėjo tiesos igyti turtą; ju alga tai buwo tik reikalingiausia dėl gywaszczio daigtai. Likusioji dalis pjuties tikta tarp kiemioniu pasidalino, nės tikta jie buwo apturėtojai žiamės. Apie darbininką instatymai M ė n u szneka su didžiausia apszmeiza; jau pats wardas „szudras“ reiszkia gilą neapikantę, ir ten sakimui insakytą, kad nei joks darbininkas neturi igyti turtą ir, nors jam jo ponas dowanotu walnybę, jis wis-gi isz tiesu pasilieka jo wergu. „Szudras, nors butu pono atleistas, wienok neatsileidžia no sawo tarniszko stono nės tai yra jo prigintas stonas“... O szwenti instatymai tą 'prigintą' stoną szitai atženklina: jeigu szudras atsisėstu i tą paczią wietą, kaip jo perdėtiniai, tai jis turi buti nuwytas iszdeginant jam strėnas; jei jis sznekėtu apie juos su panėkinimu, jam tegul burna bus iszdeginta; jeigu jis juos inartintu, jam ležuwis turi buti iszluptas; jei jis drąsintuosi pasiklausti skaitymu isz szwentos kningos, tegul jam bus i ausis ipiltas werdantis alyjus; jei jis klapatytu bramaną, tegul jis bus korotas myriu, o taip-gi jei jis mokintuosi skaityti ar skaitytu kningą!! Gywastis darbininko per instatymą tapė sulyginta su gywaszcziu szunies ir lygi kora laukė abejoku „nusikaltimu“...

Bet ir d desuei dalei kiemioniu (Wyza) teko nelabai geresnis likimas kaip kad szudrams. Instatymai M ė n u nusprendė, kad palukiu mažiausieji gali buti 15 procentu, o augszciausieji 60 procentu!! Tankiausiai palukiai laikėsi tarpe tudwieu ribu, o kartais ir augszciausiają peržengė. Isz to iszėjo, kad daugis kiemioniu negali naudotiesi isz waisiu sawo lauku, o wisą sawo pjuti atiduodami palukininkams yra prispirti gywenti gilausiam warge. Pagal instatymus M ė n u skolininkas, negalintis iszmokėti skolą, tampa wergu sawo skolytojo.

Waldymo galybe apdowanotai b r a m a n u kastai (bhikszu, szwentieje) priskaito už didžiausią nuopefną

bėdnamą iš savo valės ir tyezu kuno plakimą net ir in pareigą parokuoja. Apkirptgalwis Blikszu, kuris apsijuosę, storą wilnoni aplink pliką kuną, basas ir sawę baisesi pliek damas, bastosi po szali ir tai, kas dėl jo reikalinga, tylus, pasielgėtauja ranką atkiszęs, pagal Menu skaitosi už pilną szwentąjį ir turi gauti diewiszką pagnodonę... Szitas tam sus swaigulys, kuris paskaito plakimąsi ir bepriewolumą žmogui už augszčiausia dorybę, berots randasi wisos tikėjimiskose sistėmose rytu žiamės. O taip-gi ir widur amžiu katalikiszki zokoninkai yra tik nėkingi panėgdžiotojai senindiszkuju bhikszu ir žydiszku 'Zadikim' ir 'Pruszim'.

Wisai i tarpą žmoniū nebuwo skaitomi Parijai. Parijai draugijoje wisai buwo paminti, ir ju tapte wieszpatawo tokie wargai ir tokia bėda, kad szturpulai ima apie tai mąstant. Szwentiejie instatymai liepia jiems apsigyventi toli no mėstu ir kaimu; girės ir pustynės yia ju buweino, o juk ir ten jie turi aptwerti sawo sutriuszusias bakužes grablais gywulu ir kaukuolėmis, idant persergėti priartinančius keleiwius, kad su jais nesusitiktų, nės pagal szwentuosius instatymus jie yra newaiskiansi ir apskretę gywunai žiamės, kuriu nėkas negalėtu pulytėti neapsiszmeižes ir nesusibjaurinēs. Jei kas pasiārāsintu, nors budamas iszulkęs ar isztroszkęs, priimti gėrimą ar walgymą no parijo, tą be priesztaros iszmesu kiti isz sawo kastos kaipo susitepėli. Juk ir swetimas žmogus gali pariją be jokio atsakymo numogti kaip koki žwėri. Szwentiejie instatymai dėl pariju jokiu tiesu nepripažysta, ir iki ateinant anghans i Indiją, parijai neturėjo jokio apgynimo. Stebėtiesi tik reikia, kaip tie žmonės galejo iktuolaik iszsilaikyti, budami pawestl tokiam inirtimui, paikinimui, gywoliszkumui, neapikantai kustu ir stywam tikėjimiskam fanatizmui. Dar sziaudien tukstanczių ju mirszta dėl trukumo mausto, o hainna sawę tie, kurie po apgynimu anglu gauna uždirbti algos nors po kelis skatikus ant dieuos prie netikiausiu darbu. Wienok wergaudami per tiek tukstancziu metu ir toki persekiojimė kęsdami jie nesiskundžia ant sawo likimo, ir nei nemislyjo kelti pamiszimą priesz taip neteisingą draugijos surėdymą. I toki paikumą žmonės pasiliko ipaini ti per kuningus i tikėjimiszka sukwallinimā: tiketa i persikilmuojimus duszios; dabarnykszczius wargus ir bėdas perstatė kaipo korę už senesnius nusidėjimus, klaidas ir ydas, per kuniszkus kentėjimus, trukumus ir kankinimąsi duszia apszczystyja, taip kad jos apturėtojas ateinancziame laike gali patekti i augsztesnę kastą ir ten pasidžiaugti linksmybėmis. Dėlto tai ir parijas kentėjo, tikėdamas, jog kuomet naujai gimdamas pateks i laimingesni buwi!

Apsistokiamė-gi dar ilgiaus ant Indu tikėjimo. Ju seniausiai szwentais rasztajs yra Vėd o s, kuriu yra 4 kniungos: Rig, Yagust, Saman ir Atharwan, wisos paraszytos sanskrito kalboje. Indai pripažysta buwimą wieno diewo, „augsztesnio už wisus diewus, kuris ikarė žiamę, dangū, wandeni"; wisata yra emanacija diewo, ji užsilaiiko matomame pawidale jojo energija; wisata yra bepertrukinjame atsimainyme; wienok wiskas po ilgu aplinkkelu gryžta in pirmutiniam paweidu padėjimā. „Diewas yra wienas, nės jis yra wiskas", jis „ir molis ir puodžius", beje jis yra medega, o ir priezastis wisatos. Tame apsireiszkia panteizmas. Duszia žmogaus yra kibirksztyti dwasės diewo. „Tą dwasę, sako Varuna sawo sunui, isz kurios paeina wisi su twariniai, kurioje paėję jie gywena, kurios linkon jie krėpiasi, ir kurion jie ant ga'o susigers, tą dwasę rupinkies; pažinti: tai yra didė Wienatis". Kadagi nusikalztusi žmogaus dwasė negali gryžti i sawo pradini szaltini, tai ji turi buti apiprausta kelawimu, transmigracija, per kitus kunus. Kadagi tokiu budu wisokie gywunai yra prietaisu dėl apsi-

prausimo, tai mokslas apie duszios transmigraciją ikwėpia paguodonę dėl gywio — žmogiszko, gywuoliszko, inzekta Duszia gryždama i sawo szaltini, i pilningą laimę, pareina in pilningą romą. Buklais sutrumpinimo keloniū duszios yra uolus gywenimas, koronės ir maldos, ir gilesnis pristebėjimas buwiui Augszčiausiojo. Vėdos pripažysta sutwrinius augsztesnius už žmogu — diewus gaiwalu ir žwaigždžiu, o taip-gi asubina ipatybes diewystės; skyraus buwimo neturi nei Agai nei Indra nei Suryja. Vėdos nepažysta wieslesnės tr jaties diewu: Brama, Wisznu ir Szywa. Vėdos nesiranda nei priwelyjimas dėl padalinimo draugijos ant kastu. Pagal Vėdas ir padėjimā moteriu nebuwo per daug suspaustas, kaip tai pasidarė wėlaus, ir monogamija buwo paprasta moterwste.

Instatymai Mėnu, wėlaus surasztyt už Vėdas, splink 900 m. pirm gimus Kristui, kaip augszčiaus parodėme, yra draugijiszki ir tikėjimiszki; juose apsireiszkia, kokią galybę jau ingijo kniungija, augszta ciwilizacija ir isztwirkimas. Dwasė tu instatymu primena sistėmą popėžiu. Nors jie mokslus paguodoja, wieuok priwelyja prietarus nežinėjamas k. a. garbinimą diewu deginimu sutirpyto swiesto ir aukawimu sulos augmeniu. Jie dadina draugiją i 4 kastas: kniungu, kareiwiu, pramonininku, wergu. Braminai yra wyransiais ant wisu sutwertu daugtu. Waldzia draugijos yra pwesta wisagalei monarkijai, turincziui 7 dumezius, kura lenkia naminę administraciją su cilėmis urėdininku, renka mokeszczius no žiamdarbinu produktu, uždeda czyžę ant prakystos, pagulwes ant laukytoju darbawiecziu ir no darbininku paglemzia wieną diena taruystos ant mėnesio. Kaip Vėdos, taip ir instatymai Mėnu yra parenti ant panteizmo.

Palongwa tapė wienadiewystė, monoteizmas, užmirsztas, o insteigtas polyteizmas, daugdiwystė, su Brama, Wisznu ir Szywa, drauge su 14 kitu wyransiu diewu; paitu randasi aniohai, gėnijai, namu diewai. Mokslas apie inkunyjimus pasigawo; inkarnacijos Wisznu yra nesuskaitemos. Naujos szwentos kniungos, 18 Pūranu, surasztytu tarp 8 600 pirm g. Kr., užėmė wietą Vėdu ir kniungū Mėnu wietą senowės auku ir tikėjimiszka pakantu dabar paėmė tikėjimas, o užmokesnis už tįji randasi ar medegiszkamė rojuje medžiu, gelu, pokylu, giesniu, ar pragare buweinėje liessnu, troszkimo, kaukinimo ir baisesi būdykliu.

Priesz tą teologiszka sistėmą pakilo buddizmas, isteigtos buddizmo wisą parėmė ant pilningos lygybės wisu žmonu, ir tai žiamėje, kur no amžiu žmones buwo spaudžiami kastomis. Buddizmas diewui, beje augszčiausiam galybei, pripažysta iszminti ir sąžiningumą, ir sutinka su bramanais mokslu apie kwijetizmą, rupestingumą apie gywuolu gywybę, transmigraciją. Buddistai atmeta Vėdas ir Pūranas, kastas, ir kuningai ju paeina isz wisu klasu. Jie gywena klostoriuose, dėwi geltoną aptaisą, basi walkaczioja, galwos ju ir barzdos skutamos; ipatiszkas ju nuopūnas nepatystā, atsisako no wisu jansmiszku linksmybiu, priima paszūppą. Buddizmą inkurė Ardha Chiddi isz Cipilos aplink 600 metu pirm gimus Kristui. Ardha Chiddi gimė isz karaliszkos giminės; 29 mete sawo amžiaus, kada jam nubodo linksmybės szito szwieto, jis atsitrauke no sawo dangelo moteriu ir no szwieto. Su iszsižadėjimu sawę iszwietiszku rupeszciu, jis atsidawė pilozopiszkiems manymanams. Jis priėmė wardą Gotama (užmuszėjias pajautimu), o paskui Szakja Muni (Szakjos pakutninkas). Po 4 mėnesiu sawo paszauktnio darbo jis turėjo 5 mokintinius, o metams pasibaigiant ju susirinko i 1200. Gotama mirė 80metis, 80j dienoje tapė sudęgintas. Weikini po jo myrio 500 kniungu susirinkę užtwirtino tikėjimą. In 100 metu wėlaus kitas toks susirinkimas surėdė zokoninkiszkas institucijas; o 241 m. pirm g. Kr. treczias susirinkimas tapė atliktas dėl isz-

wyjimo ognies garbintoju. Karalus Asoka, kuris sawo darbais labai panęsi i Konstantiną Didįji, wisur isziuntinėjo missijonorius ir wisur statydino klostorius. — Žinoma kad bramanai labai neužkentė buddizmo; prasidėjo kruwini persekiojimai ir buddistai iszwyti isz sawo gimtuwės, kaip missijonoriai iszneszijo naują tikėjimą i Ceiloną, Tutoriją, Tybetą, Kynu žiamę, Japoniją, Barmą. — Pamatinis mokslas Buddh s (iszmintingoj) toks: pripažysta augszcziausia galybę, bet ne augszcziausia esybę; jo pasekėjai turi buti atejistai, bediewiai, pripažystaanti tiktai pajogą. Buddistai atmata klausimą apie pirmapradini prasidėjimą wisatos, ir isztyrinėja tik apsi-reizkimus jos. Ju trejatis yra: pereitinė dabartis ir ateitė. Neturėdami diewo jie nelaukia nei sugryzimo iu jį, kaip kad bramanai. Buddistai turi ne tikėjimą, bet imonius. Buddistai atmata Apewidą, kadagi iustatymai waldo sistėmą pogymio, del ju wisata — tai milžiniszka maszina. Tyezumą atsitikimu Gotama iszaiszkina kaipo iszeigą nezinomu, neatlenkiamu priezascziu; musu pajautimai neturi isztikimo kriterijumo teisybės, delto matomoji gauta regimai yra successija nepastowiu formu ir nesuskaitomos wisatos neperimamos gadyuce iszitauso wienu isz kitos, ir taip ikurimai ir panaikimimai sistėmu szwieta inwyksta pagal pirmapradiu iustatymą. — Pagal Buddha nėra individualybės, Asz yra nebutybe. Pagal ji wisi gywnai yra paweidgimiai. Jis priima mokslą apie transmigraciją duszios per inwairias formas; kożnas turi pats saw parengti iszgaunyą. Ir po ilgu kelonių syki tik pareina galas gywnumo; tą galį jis wadina Nirwana, nebutybe. Del greitesmo pasiekimo nebutybės reikia atsižadėti žiamiszku jieszkiniu ir troszkium, gywenti zokouinkiszka, sawę marinti, skęsti palengsa i tobulą romą ir apatiją, pamėgdžioti Niwaną. Taigi buddistas laukia i-znykimo. — Weikalai Gotamos, po paraszu „Pamokinimai Žodiszki“, tapė atspausti per kynu wyresnybė 4 kalbose, tybetiszka, mongoliszkai, mandżuriszka ir kyniszka, tik 80 ekzemploriu, Pekino mēsto; jie downoti klostoriams Lamos. Praktiszkas veikimas bud. dizmo apsi-reizske iwėdime milžiniszko zokoninkiszkos sistėmos Czioa nėra reikalo miuoti apie sakmes, pasakas, stebuklus ir wisokius pagražinimus, kokiais žmonės apkaizė buddizmą ir jo insteigtoją. J. Szl.

APIE KALNIUKUS LIETUWOJE.

Tas ruslas tapė skaitylus wiename musu wientaucziu susirinkime.

Lietuwos žiamės pļotai neturi kañnu, pasiekiancziu 1000 pėdu augsztumo, ir tai, ką musu žmonės paprastai wadina kañnais, reikėtu greicziaus skaityti kañwomis. Bet maža wieta, kaip žmonės wisas tokias žiamės iszkilmes wadina; ganato, kad jos yra paskaidytos po musu tėwynę itin tankiai ir seni, jauni, didi, maži diena isz dienos mena ju pawardes. Dabar, žinoma, tie wisi kalniukai kupso nebyli ir nusziurę ir apžėlę po miszkus ar szalikelėse, bet atmindami barzdotas gadynes ir stipriai sujungti su praszaliecziais žmonėmis, jie sziu burnose paliko newieną pasaką, kuri aizskiai tēmyja, kad kitąkart tie kalniukai negulėjo taip negywi. Jie taip sakant sawo weikañais darė iszkwarbas žmonių gywenime, ju pobudyje, dabe ir tt. Apie kalnelu weikañus, arba teisingiaus tariant, apie weikañus a n t tu kalnelu se-

nowės laikuose mēs dabar galime tik sumoti ir spręsti isz žmonių pasaku, o kaip kartais dar ir isz kalnelu powyziaus, ju aplinkiniu žiamės pļotu ir kitu tokiu žymiu.

Pagal szitokias wisas žymes duodasi wisi kalnelai paskaidyti i 4 dalis.

Prie pirmosios galima priskaityti wisus tokius, kuriems aplinkgywenantieje žmonės padėjo arba ir nepadėjo wardus, bet apie kuriuos nėra nei wienu isz senowės žinomo atsitikimo, užsilaukusio szwieta aumenyse (głuzduose, atmintyje). Jie wisi no amžiu neszė naudą žmonėms: wienu užlaikė ju trobesius, kiti gausino pasėtas ant ju sėkļas, kiti wėl, jeigu buwo apaugę miszkais, wilojo žmonis medžioti miszkinį žwėrį, spiesti spąstus miszkiniems paukszcziams, gaminti stucbriuose drėwes (barcias) bitims arba wėl plėszti sawo reikañams karnas ir tt. Isz tokiu kalnelu pawardžiu jau galima tankiai numanyti, kodėl juos žmonis taukiausiai ėanko. Priminsiu asz czionai tik pawardes kaip: Smilgės kañnas, Smiltynė, Ąapakasiai, Liepļaukis, arba ana garsi Szeszkinė angpus Nėrio pas Wilnių, isz kur Wytautas nukariawo Skirgėļą ir tuomi saw paskutiniai pelnyjo Didžio Kuninguikszezio sostą. Numanomas daigtas, kad tokiu kalnelu skaitlus yra ėabai didelis, kadamažne kiekwienu sodžiaus ėauke rasi ju po kelis.

Prie antro netaip apstaus skyrio asz priskaitau taip wadinamus „Milžiu kapus“. Ju skaitlus Lietuwoje nėra didelis, kadagi man tik Panewėžio pawietyje ir tai tik sziaurinėse jo apigardose teteko apie anuos girdėti. Maskolijoje yra ju nekuriuose wietose ėabai daug — tankiausiai upiu pakrancziuose — o mokintieje, kurie juos isztyrinėjo, apraszo ar du ar tris ju powyzius. Jie bukėšą kapais tokiu tautu, kurios, pirm Slawans ir Lietuwiams szigliuk atplustant, waldžiusios ir apgywenusios wisą žiamės pļotą no Juodmario ligi Bałtmario ir kurios pagal sawo dabą ir pobudį atmenanczios dabar dar tebgywuojanczias sziaurinėje Maskolijoje piniszkas tautas... Ir musu žmonims tikosi newieną isz tokiu Milžiu kapu parausyti ir rasti no amžiu juose gulinczius kauļus, drauge su wisokiais geležiniais pañaikais. Tikėjimas ir waidintuwė, suriszdami jau su paprastomis kapinėmis wisokius wirszpolyminius apsi-reizkimus, skubėjo ir apie anuos kauļus iszrasti sawotiszkas pasakas, kurios priwertė praseziokus tiktai guodoti ir gerbti pacią ju pakasimo wieta ir priduoti anai pawardę Milžiu Kapu. Taip, swaicziama, kad wienu atkastas stibikaulis, pastatytas ant žiamės greta dabarnykszezio žmogaus, siekiąs sziam ligi pat piļwo, arba wėl, kad kaukuolė buwusi it puodynė kokia didumo... Tik gailu, kad tie kauļai nepakluwo i nuomoningesnio

žmogaus rankas, kurs nebutu ant anu per baimės stiklus žiurėjęs, o wisados tapė atgal įkasami žiames, kad netrikinti numirėlo atilsį. T. b.

Kas mus skaudžiausiai skuta. Barzdaskut'jas mus skuta, adwokatas ir sudžia skuta, bet-gi wis netaip skaudžiai palyginant prie baisaus skutimo didžpilwio awininko, kuris skuta peszą ir lupa. Awininkas, kaip wisi žinote, nurowęs sawo wargšzėms awelėms wilnas skuta! jau anuju ir kaili lyg anas krauczius jierką, o kadagi anos kailis lieka wisai plikas kaip ta jierka, tada jau insikandęs su dantymis ir ju kaili tėsia, o jei randa prikepusi, baisiai keikia. Sztai wienas toksai awininkas Szenandoryje, kurio pilwas bewaik jau žiame welkasi, turėdamas dideli buri awiu po sawo waldžia pagriebęš labai baisiai iszdusgino sawo wargšzes awelės aname nedėdienyje nurodydamas, jog spawėdė, badawimas ir tt. neuwas ir dangaus karalystę tą, kuris nepaduos anam sawu paskutinę sruogę ant iszrowimo. Czia awininko kalba atidare mums akis i tikras pažinras, dabar aiszku, kad ne spawėdės ir badėjimu awininkas no musu reikalauja, bet musu szwelniu wilnu – piningu, už kuriuos anam reikia užlaikyti tris gaspadines, jaunas, gražias, kurios anojo nuobodumą apmalszina, o-gi už ką pirktu palocius Philadelphijoje? Mutote dabar awelės ir neiszminting' awinai, kaip mus bjauriai tie didžpilwiai awininkai skuta pesza ir lupa! Mės keucziame wargus, szalame, dirbame sunkiai, lendame i gilybes žiamės, žudome sweikatą ir nekartą pati gywasti. O-gi eidami namon no sunkios procios ar neguuname galą ar neužmusza mus trukis ant geležinkelio, kada wėjai mus stumdami atgal apalsina, o pusnys akis užpila sniegu? kur gawo galą du darbininku 12 d. szio mėnesio? Asz žinau, kad awininkas pasakys, jog tuodu die was korojo už tai, kad nesidawė jam plikai apskusti. Gal kiekwienas lengwiau perprasti, kad Lenarkewyczius danguruodo ten kur augsztai kitiems, bet tik už kitu tiuszta wilną ir kitu piningus, wienok reikia mums suprasti, kad jis už tuos musu piningus saw' danguruo tweria ant žiamės, ku jei tik wienintelė nelaimė ji gali sutikti apopleksija. Brolau! jeigu turi skaistu protą, be abejonės perskaitęs szitą mano raszteli nesiduosi taip bjauriai didžpilwiams skusti, peszti ir lupti tolaus kaip iksziuolaik, nės bene pajusi jau skausmą, kurio dar gal priezasties negalėjai inspėti. Dabar sandumok wyriszkai! Zanawykas.

25 d. wasario Szenandorio lietuwiai, lenkai ir rusinai laike susirinkimą dėl protestawojimo priesz sądorą, daromą su Rusija ir Anglija reikale iszdawinėjimo polytikiszku nusižengėlu. Kalbėtojais buwo adwokatas Whitehouse, Jonas Szlupas ir Smoczynski. Whitehouse nurodė, jog lietuwiau lenku protestas turės tuomi didesni swarbumą, kuomi didesnis skaitlus isz ju bus jau pastoję ukesais szitos žiamės Szlupas-gi priminė laikraszti „American Citizen“ Bostone, kuris raszo, jog weikiai pareisianti rewolucija „no centro iki apymiui, ir no žiamgalo iki žiamgalui“, o Suw. Walstijose ji tuomi busianti smarkesnė, kuomi daugiau n jas suplaukia 'srutos' ir wisokie 'szlamsztai' Europėjuszkosios draugijos. Kaip Rusijoje „samobytnikai“ bijosi idėju, pareinancziu isz wakarinės Europos, taip ir Amerikos burżuazija keikia Europą, kuri dawusi jai daugiau mėtytoju bombu ne kaip dabar turi Airija, daugiau komunistu ne kaip yra Prancuzijoje, daugiau socialistu ne kaip gywena Wokietijoje, o anarkistu ir nihilistu daugiau ne kaip ju randasi Italiijoje ir Rusijoje. Kalbėtojas iszrodęs, kiek gero padarė anie „scum and dregs, the obscuring of all the civilised countries“ no 1877 m., kada tapė sutwertos wiso-

kios draugystės darbininku, nėko nemato tame nawatno, jeigu darbininkai dėl igijimo sawo laimės nori rewoluciją daryti ir prispirti didžturezius, idant jie wisuomenei gęžintu paglemžtą žiamę, pabirkus ir irankius iszdarbystos kurinosna susisiurbė wisuomenės darbas. Dėlto tai bago, cziai rupinasi tuos žmones, „polytikiszkus nusižengėlus“, iszduoti i Rusiją ir Angliją, idant juos ten wyresnybė kan, kintu, o czion likusieje iszsigandę lenktuos priesz kapitalizmą tame ju wadinamame „asylum of freedom“! O kokių ginklu igyjo waldžią ta ponija ir burżuazija? Wokietijoje ponai kerszyjo kuningaikszeziams, kada tie stengesi tikslą ju numazinti; Szwedijoje Ankerstrēm su ponais nuždė karalu Gustawą III; Rusijoje grasas Palen, Zubow, Benigsen ir kiti nuždė carą Powylą, o ir czion, Suw. Walstijose, buwo daug kraujo pralieta, o ir sziaudien lieja burżuazija kowoje su darbo žmonėmis. Wisur sziaudien žmonės juda, no Portugalijos iki žiemiu ir no Rusijos iki wakaru Europos, o kadagi iszlygos gywenimo ir czion tokios pat, kaip Europoje, tai ir czion judėjimas darbininku didy eina. Bet atnesz tame pagėibą ir ramumą ne iszdawinėjimas polytikiszka nusižengusiu, bet permainis isz pat dugno draugijoje ant laimės darbininku. – Po tam Smoczynskis kalbėjo apie reikalingumą wisiems silpniems laikytiesi draugėje ir kad susidėję galime irengti kronius, pabirkus sawo ir tt. O kad igysime geresni buwi, bus lengwiau spirtiesi ir priesz dukstanciją burżuaziją szitos žiamės. Po tam tapė perskaitytos rezolucijos, ir susirinkimas užbaigtas.

RUSIJA. 27 d. sausio arkeologiszkas institutas Petrapilėje apwaiszeziujo sawo 10metinio insteigimo szwentę, Instituto perdėtinis J. Andriejanskas, prasimindamas apie užduotis, kurias institutas turės iszriszti ateinancziame deszmtmetyje, nurodė ir ant to, kad moksliszkus žyginę reikę praplatinti, iwedant tarp kitu ir mokslą apie rusybę senowės lietuwiszkos kalbos (palaiontografiją), taip-gi apie laikskaitli (chronologiją), kartskaitli [genealogiją] ir abelę senowės žiamraszti [geografiją], o ipaczni Maskolijos lygi XVIII amžiaus.

Wolteris nesenai susipyko Geograpiszkoje Draugystėje Petrapilėje su Kojalawycziu ir iszėjo namon, szio atsakymo nenoredamas klausyti. Kojalawyczia jam užmetė, kad isz jo priezasties Senapilės lietuwiaus mokintojus wyresnybė pakorojusi. Dabar jau pradeda ir wyresnybė Wolterio wikalus garsinti... Gražu, berots.... ?

Rusija wėl siusianti daugiau waisko į pietini sawo parubežį, ir atėjus pawasariui užimaęs Bułgariją.

EKWADOR'E, pietinėje Amerikoje, ant kožu 150 žmonių pareina po bažnyčią; kuningu ir zokoninku (ta didžiausios tytwiekos. Tie wisi dykaduoniai gywena isz prakaito bėdnu žmonių, kuriuos laiko warguose, prispaudime ir tamsybėje. Saugok diewe no waldžios ilgaskwerniu!

WOKIETIJOJE mirė cėsorius Wilimas, 91 mete amžiaus; jo ipėdiniu yra Pridrikis III Wilimas, kuris iktuočaik serga gerklės liga. Polytikos reikatai wargiai atsimainys, iki Bismarkis ir Moltkė yra gywi.

SUW. WALSTIJOS. Lietuwiai isz Prusu, gywenanti Texuose, yra dar labai prižankus hijerarkijai, monarkijai ir gotiszkomis litaroms, ir tie, kurie dar ne į wokieczius pawirto. Jie laiko ir skaito karaliszką „Konzerwatywu Łaiszką isz Priekulės Prusuose.

'Wienybė' neseniai labai aptėplojo M. Walinczių išz Philadelphia wisai be reikalo; Walinczius, kuris pats nėko neraszęs į Plymouth, prisiužo tam, kuris raszytoją iszduotu, \$ 10, o jeigu jo ausys ir liežuwi atnesztu, gaus \$ 15!

Kynu žiamėje aplink naujus metus iszžuwo daug žmoniu per potwynį, o dabar wél daugybės gatę gawo per žiamės drebėjimus.

Skaitytojai L. Bałso meilingai yra užprasdami užmokėti prenumeratę, nės be tos yra wargu rėdystei pildyti sawo pawynastis.

Už L. Bałsą užmokėjo: J. Sakałauskas \$ 1.

Hazletono DRAPANU KROMAS, No. 31 W. Centre St. Shenandoah Pa. Atėkite ir pažiūrėkite ant musu pardawiniu ir prekiu, o pasite 40 centu ant dorelo pigiaus ne kaip kitur ant drapanu, kepuriu, ezėbatu, czeweryku, skrybėlu, aukšiniu daigta, muzikos instramentu ir wyriszku aprėdalu; ką tiktai gawau didelę daugybę nauju taworu.

WILLIAM GERHARDT.

Didelis nupuolimas prekės ant musu taworu! Szwakas no 1 iki 5 c. baksas; sagucziu 5 c. tuzinas; geras dziegorelis ant metu patikrintas \$0; geros wilnonės pancziakos 10 c.; moteriu ranskėpetės no 1 iki 5 c.; Anglakasėju dinkerės ir bonkos 10 c.; Moteriszki ir wyriszki czewerykai \$ 1-1.50; gražios moteriszkos auksinės spilkos \$ 0.50-1.00; auksiniai rankowiu guzikai 50 c.; baksas draczianku prie guzikėlu 1-3 c.; balti marszkiniai 25-50 c.; petneszos 5-25 c.; wyriszkos skrybėlės 25 c. iki 1.50, pirsztines 25 - 100; puodukai 10-75 c.; blekiniai bludai 10-25 c.; lango užlaidys suszniuuru 10*25 c.; spynelės 10 c.; jutryna prie duriu 25 c.; anglakasėju pielyczios 15 c.; britwos 25 c. \$1; pastas 25 c.; kudikiu czewerykai 35 c.; abrusai 5-25 c.; spilku popėru 1 c.; kalnieriu 10 c. baksas; 12 tuzinu guzikėlu marszkiniams 5 c.; guzikai i moteriszka aptaisę 5 c. tuzin.; Jersey muczės 10-25 c.; Jersey boselai \$1, raudoni wilnoniai marszkiniai 50 c.; darbiniai marszkiniai 35 c.; darbinės jekės geresuės 50 c.; kubilas 75 c.; skalbimo katilas 75 c.; 3 bonkutės atramento 10 c.; kiseninė kningutė 5 c.; salterinis muilas 5 c. brusas; szepetukai 10 c.; dailos kningutes 5 c.; geri mezzginiai 1-5 c. už mastę; kaspinu mastas 3-5 c.; lininės staltiesės 16 centu mastas; wystės 25-50 c.; moter. pancziakos 5-10 c. pora; geresnės kazyras 10 c., zapalkinyzia 5 c.; armonikucziai 10 c.; leuciugėlai 50 c. ir augszciaus; statos 5 c.; szilkinės skėpetutės 50 c.; budinantis dziegorius 135; arbatinis puodas 75 c.; 'set' peilu ir szakucziu 60 c. ir augszciaus; geresnis skerstpeilis 10 c. peilis meisteru 50 c.; rudinio plieno kirwukas 50 c.; kirwis 75 c.; geras pjuktas 25 c.; anglakasėju lampos 5 c.; wisokio didumo lampu stiklai 5 c.; moteriszki kalnieriai 5-10 c.; 25 kopertai ir 24 arkužai geresnės popėros po 5 c. tuzinas drapaniniu adatu 1 c.; muilo brusas 1 c. Pirkinius nusiuocziami i wisas dalis szwieta, jei kas atsiuoczia piningus.

NOVELTY STORE
SHENANDOAH PA.

Kromas perkraustytas į kitą wietą ant Main St

ŽIUREKITE! BEGĖKITE!

MUSU DIDELI BAIGIAMA JAU ISZPARDAWIMA

PUIKIAUSIU DRAPANU

DEL WYRU IR WAIKU

už mažesnę prekę ne kaip kasztuoja padarymas!

NEPRALEISKITE PROGOS, KUR GALITE

uczredyti 50 centu ant dorelo

Paminkite wietą!

M. ROHRHEIMER,

DRAPANU IR SKRYBELU KUPCZIS,

No. 11 N Main St Shenandoah Pa

W. A. ENGEL, Perdetinis.

NEW YORK. Wardan bažnyczios lietuwininku s. Jurgio po globa draugystės s. Traicės. 23 d. wasario 1888 m. užpirkome žiamę ant budawojimo murinės bažnyczios, nesibūdydami didelo kasztu, nors wisas kasztuos no \$ 5000 iki \$ 75000. Už 2 lotu pripuola \$ 5000. lotas po 50 pedu ploczio, o 100 pedu ingio; numeriai lotu 18 ir 20 ant North 10th St. ir Bedford Ave, Brooklyn E. D. Norime, kad ta szwiesi žwaigždė ant wisos Amerikas dėl musu hetuwininku szwiestu ir mus wardę pakeltu. Mės lietuwiai Naujorko, Brooklynu ir aplinkui užsidejome mokesti po \$ 10 no žėdnos wyriszkos žmogystos per metus iszmokėti, tai mažiausia suma, o daug tokiu brolu randasi. ką nori padėti po \$ 100 ir po \$ 300 ant bažnyczios. Turime gerą ir drutą komitetę, kuris toki sutarimą padarė: bus didesles kningos padarytos isz grynos lininės popėros su naujasidabriniais apdais; ta kni ga bus bobineziuje iki pabaigai szwieta ir bus rasztas paliktas, kad padnotu kuningas kuningui, brolis broliui, sesuo seserei ir guodotu palikimą geru lietuwiu. Ant wirszans kningu bus paraszta: Žwaigždė lietuwiu ant wisos Amerikos, ir žėdnos žmogystos bus wardas padėtās tose kningose, kiek dawė ant bažnyczios, ir wiekas, ir taip eis isz eilės ir maldos atsilaikinės už isteigtuos ant wisados ir žėdną mėnesi bus gazetose apgarsinta, kiek kas dowanojo. Kas sius dowanus, tegul tai daro ant tokio adreso: First National Bank of the City of Brooklyn, Lithuanian People of St. George Church, founded by the Society of Holy Trinity. Brolai, szita banka mums daro palengwinimą ji priims pinin us dėl bažnyczios, isz kur kas atsius, mės wisai piningu rankose nelaiyksime ir tik czekiais mokėsime už wisokius reikalus; dėlto jokio pasiklydimo nebus. Mieli brolai ir seseris! meldžiame wardan s. Traicės draugystės ir s. Jurgio bažnyczios neužmirskite szitę szwiesię žwaigždę, kad ji szwiestu dėl musu geru kataliku, gelbėkite brolai ir seseris, idant užsirustinusi ta žwaigždė leužtemtu ir neatimtu džiaugsmą no musu. Komitėtas isz dewyniu.

PS. Siudnami piningus i banką pagal wiszuje padėtą antraszę, apznaimykite apie tai drauge tai žmogystai: Winčas Džiankauskas, No. 16 Rivington St. New York City.

Joseph S. Whitehouse

ADWOKATAS

RAISO NAMUOSE, E. Centre St. Shenandoah.

Dr. Adolph Himowicz,

213 N. High Street,
ADYNOS PRIEMIMO LIGONIŲ:
8 iki 9.30 prieš pietus.
5.30 iki 8 vakare. BALTIMORE, MD.

JOKUBO MATULO

KRAUTUWĖ WYNO, LIKIERIU, CIGARU.

Taip-gi atų parduodu kegėmis.

Geriausias arėtkas gausi gallonais ir kwortomis.
NORTH MAIN STREET, SHENANDOAH PA

O'NEILL BROS.

parduoda naminius daigtus, ir tu pigiausiai wisame wals-
cziuje. Taip-gi turime sarkową skrynuoziu ir karstu (gra-
bu), kuriuos mės pigiaus padarome ir ant iszmokesczjo
duodame. Namuose Shanks O'NEILL BROS.
MAIN STREET SHENANDOAH PA.

MOTIEJUS MARCINKEWYCZIA

ant JARDIN st., artymais Coal st.

Laikau szaucziszka dirbtuwę ir siuwu ant orderio czebatus
ir czewerykus kaip dėl didelu taip ir dėl wauku; priimu
nesziotą apawę dėl sutoj ymo. Pigiaus darau ne kaip wisi
Szenandorio szaucziai. Ateikite pas mane, brolai lietuwi-
ninkai, o džiaugstėsi ilgau dėwėdami mano darytą ap-
awę.

PAWASARIOP!

DIDELĖ KRAUTUWĖ PAWASARINIŲ DRA-
PANU, SZIĖKU ir graziu prancuziszku kartu-
nu ir materiju naujausiose spątwosė, su pagraži-
nimais, sziaudinėms grincziu iszkłodėms ir kle-
jonkėmis. Didžiausias pasirinkimas Mastiniu ir
Pagražinimo taworu, koku tik norint, ant wisos
anglakasyklinės apigardos.

P. J. Monaghan,

28 S. Main St. SHENANDOAH PA.

LUDWIKAS LUTZ,

SKWAJERIS,

ant kampo Cherry ir Jardin St. Shenandoryje.

Wisokias prowas asz greitai ir teisingai
sudyju; lietuwininkai, szian eikite pas mane!

DOYDAS FAUST,

No. 120 South JARDIN ST., Shenandeah Pa
ra wyriausias ir seniausias agentas (reprezentawo) no ug-
nies ir dėl apsergėjimo gywaszcio; reprezentawoja geria-
usias ir didžiausias kompanijas. Lietuwininkai norėdami
apsisergėti no gywaszcio ir no ugnies ateikite pas mane,
ir to jus nepasigailėsite.

CH. T. RICE,

22 East Centre St. SHENANDOAH Pa.
Mano kromo lankytojai patys žino, kad asz atiduodu ge-
riausia ir pigiausia darbą Szenandoryje. Parduodu lank-
kortas ant geriausių kompaniju akrotu; piniagus nusim-
cziu pigiausiai ir tikriausiai, ir piningai greicziaus i paski-
tą wietą nučina ne kad per kitus siuncziami.

L. GOLDIN,

parduodu gerns aptaisus su liemeuymis, su skwernais ir
palaidinius aptaisus. Liemuo gerai pritiinka. Kelinės yra
in galus platesnės. Geriausias aptaisus parsiduoda už 15
dorėn, ką wertas yra \$ 20. Turu geriausias skr-4 bėles su
placziais dugnais. Marszkiniai dėl wyru, drapanos dėl
wauku, skruistės geriausias wisame mēste; pokakliniai
raikszcziui labai pigūs. Ateikite, pirkkite, o linksnus ir
sweiki ilgai mano drapanas dėwėsite. L. GOLDIN.
11 SOUTH MAIN ST. SHENANDOAH PA.

KRAUCZISZKAS KROMAS

JONO MIEŁDAŽIO.

Darau uniformas ir kitokias drapanas wisokiom mados
prekia (czienia) yra nuderiamą; drapanos ant orderio.
Draugyszcziu drapanas galima gauti wisokios mados. Wisos
aptaisas yra padaromas geriausiai.
6 E. CENTRE ST. SHENANDOAH PA.

Dr. J. W. McCauley

DAKTARAS & CHIRURGAS,

ant EAST OAK ST., SHENANDOAH PA.
arti Operos Namu; buwėsis d-ro Shadle office

ANT PARDAWIMO!

2 arklų, 1 didesnis wėžimas, 2 mažesniu wėž-
mu, 2 didoku karu, 3 poros poriniu pakinktu
2 poros wieneriu pakinktu ir dwejos porinės ro-
gės, wiskas kaip nauja; taip-gi daigtai reikalingi
dėl parsamdymo. M. P. CONRY.
Centre St., tarp gelžkeldwariu, Shenandoah Pa.